

VÖRÖS ISTVÁN

Visszafelé

2003 nyarán útnak indultam. Cél a Neckar völgyében levő egyetemi és fejedelmi város. A bőröndbe váltócipő, zakó, ing, sőt nyakkendő is belekerült. A táskába könyv, útleve, vonatjegy, egy marék euró. A szatyorba kifli, sajt, dobozos üdítő. A hálókocsiba már nem kaptam jegyet, a kusetben hatan zsúfolódtunk össze, akár egy japán szállodában, az utaskísérő nem hozta ki a reggeli zsömlét, mivel úgysem leszünk éhesek, majdnem eladta alólam a lepedőt, csak nem volt, aki megvegye, elhagytuk lassan az országot, sötétség és az olvasólámpa fénye borult az utazódobozra. Éjjel felriadva az órámra pillantottam, és úgy tűnt, mintha visszafelé forogna a másodpercmutató. Nem zavart, aludtam tovább. Mikor a bajor fővárosba érkeztünk, csak éjfél volt, a pályaudvar körül vastagon állt a hó. Mi ez? Az óra épp visszaugrott, nagy pukkanással pezsgősüvegek csukódtak be. 2000! A vonatcsatlakozást már gőzös vontatta, de a városok mintha egyre távolabb tolódtak volna egymástól. Kalap került a fejemre, aztán cilinder. A párnás kocsik ablakából megváltozott tájra láttam. Hatalmas gyárkéményekből fekete füst kavargott, az országutakon néhány automobil és rengeteg szekér. A földeket lóval szántották. Még most se akartam tudomásul venni, mi történt. Az ablakból jól meg tudtam figyelni mindent, a parasztok cserzett arcát, foszladozó, szürke ingüket, még a kidagadó ereket is láttam az eke szarvát tartó kerges kézen. A friss szántásba őszi leveleket fújta a szél, holló telepedett a rögök közé, és fölkapott egy jókora pajort. Széles folyón csattogtunk át, a vízen fauszályt tolt maga előtt a gőzhajó, az uszály köszénnel volt tele. A következő városhoz érve le kellett szállni a vonatról, mert a sín nem tartott tovább. Meglepődve vettem le a csomagomat az ülés fölötti hálóból, bőröndöm hátizsákká alakult, táskám batyuvá. A lábamon már nem cipő, bocskor. Ahogy kiléptem a pályaudvarról, az épület el is tűnt mögülem. Dombok között meghúzódó kisvárosba jutottam, meleg nyári nap volt, a közeli folyóról fűrészmalmok dohogása hallatszott. Beletúrtam a batyumba, csupa használhatatlan holmi volt benne, meg egy öreg Biblia. Keresés közben egy Petőfi-kötet is a kezembe akadt, de azt aztán soha többet nem találtam meg. A főtérn fiáker állt, a ló éppen belepottyintott a citromtáskába. Betértem a borbélyhoz, hosszan habosította az arcom, egy szót se értettem abból, amit mond, de valósággal megnyugtatót, amikor a bőrömhöz súrlódott éles borotvája. Elaludtam a széken, csak alko-

nyattájt ébredtem föl. Az övemben szerencsére találtam pár rézgarast, az egyikkel fizettem, a kabátom bélésében ezüstpénzt tapintottam ki. Postakocsira csak másnap reggel tudtam ülni, kint aludtam a város melletti parkban egy hűvös, tavaszi padon, reggel az éppen megindított szőlőkút vizében megmosakodtam, aztán a kocsiban megint elbóbiskoltam. Most szeké-

ren ébredtem sebesült vagy talán halott katonák között. A szekérderék bűzlött az alvadt vértől, megmozgattam a tagjaimat, nekem nem volt semmi bajom, egy kanyarultnál leugrottam, és bevettem magam az erdőbe. A fák tövén kis csiperkegombával vertem el az éhemet, egy madárfészekéből friss tojást emeltem ki. Minek kellett nekivágnom ennek az utazásnak, kérdeztem magamtól az arcomon serkedt borostát simogatva. És egyáltalán, hogy fogok hazajutni? A ruhám durván eldolgozott bőrből volt varrva, a fejemen réztányér, a tarisznyámban egy inkább kőnek tetsző fekete kenyér, hagyma, a kulacsban nem ám bor, hanem kecskeíró. Szárított hús, bűdös sajt. Az erdőben bolyongva egy medve lépett elébem, szelíden megnézett, aztán továbbment. Kértem egy széles folyóhoz, fejem fölött sziklaszál, a hullámok közül vízi tündér bámult rám, integetett, hogy bújjak be mellé, de egy porciám se kívánta a vizet, bár a nő tetszett. Szénapadláson hajtottam álomra a fejem, a közeli gazdaságból egy lenruhás lány kenyeret hozott ki nekem, kancsó bort is végre, de a bor olyan sűrű volt, mint az olaj, az ölbe hajtottam a fejem, ő beletúrt a hajamba és állatokat keresgélt benne. Az öle csalánszagot árasztott, kérlelt, hogy maradjak vele, de reggel már lovon ébredtem, végre nem voltam egyedül, pár hozzám hasonló alak vágatott mellettem, fejemen hegyes sisak, rajtam bőrpáncél, az egyikünk előtt egy zsinigre felfűzve templomi kegytárgyak himbálóztak, az oldalamon tegez, megfeszítettem az íjam, gondolva, hogy a nyílaim mindenképp célba talál, de a ló kidőlt alólam, azt vettem észre, hogy már nekem van négy lábam, hosszú nyakú hullóként lessem, ahogy Amerika visszacsúszik Európa mellé, majd egy döndüléssel egyesülnek, az Atlanti-óceán kisebb volt, mint a lábamon egy évgyűrű, megkövesült tagokkal érzékeltem, hogy Európa eloszlik alattam, valami régebbibe, kezdetlegesebbe egyesül, alabástrom szívem megdobbant, kimozdult a helyéből, két szőrös angyalt tartottam a kezemben, két emberarcú denevért, lefújtam róluk a rájuk pergett időforgácsot. Beszélgettek, a mutatóujjukat kinyújtották, míg egy nagy szikrával össze nem ért.